

Ane Hansen
Inuit Ataqatigiit Inatsisartuni

§36, imm. 1 tunngavigalugu akissut, 27. September 2006. Pineqartoq: KNI-p ukioq affakaartumik naatsorsuutai

10. oktober 2006
J.nr. 70.63.00

Asasara Ane Hansen

Postboks 1015
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 50 02
govsec@gh.gl
www.nanoq.gl

Qujanaq apequtinnut. Sapinngisara malillugu akissutikka
ersarissuutinniassavakka.

KNI A/S-ip ukiup affaani siullermi 75 mio. kr.-nik amigartoornera Naalakkersuisut iliuseqarfiginiarpaat?

KNI A/S-imi ukiup affaani amigartoorutit tamarmiusut 74,4 mio. Kr.-iusut ingerlatseqatigiiffiup pingaarnerup ataani ingerlatseqatigiiffinni Arctic Green Food-imi (AGF) aamma Assartuivik-mi (ASS) naammaginangitsumik ineriartormik pingaarnermik pissuteqarput.

Naalakkersuisut KNI-mit ingerlatseqatigiiffimmi aningaasaqarneq pillugu nassuiaammik tigusaqarput. Kingornatigut Naalakkersuisut pissutsit pillugit Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut aningaasanut inatsimmut atatillugu nassuiaateqarput. Taamatutaaq pissutsit pillugit nassuiaateqartoqarpoq 2005-imi ukiumoortumik naatsorsuutit tunniunneqareernerisigut, taamaasilluni Inatsisartunut uissuummissutissaanngilaq ingammik Arctic Green Food-imi pissutsit naammaginanginnerannut. Illuatungaatigulli Assartuivimmi ineriartormi pissutsit nutaajunerusutut oqaatigisariaqartut naammaginangilluinnartuupput.

Ingerlatseqatigiiffinnut Allattoqarfimmi aamma Inuussutissarsiornermut Pi-sortaqarfimmi atorfillit pissutsit misissuiffigeqqissaarsimavaat, nalilerneqarporlu maannakkorpiaq ingerlatseqatigiiffik pingaarneq pillugu ernumassute-

qannginnissaq. Illuatungaatiigulli ingerlatseqatigiiffiup pingaernerup ataani ingerlatseqatigiiffiit aningaasarsionerat pillugit, ingerlatseqatigiiffissuup periusissai pillugit, kiisalu ilaatigut nioqqutissanik pilersuineranut aamma nunaqarfinni tunitsivinnut kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarnermi akiliutigineqartartut appartinneqarnissaannut Naalakkersuisut kissaateqarnerat pillugu piffissami sivisuumi isummersoqatigiittoqarnikuuvoq.

Arctic Green Food-ip 27,8 mio. kr.-nik amigartoorpoq taamaalillunilu piginneqataassutit 5,3 mio.-nit annaaneqarput, Naalakkersuisut tamanna qanoq iliuseqarfiginialersarpaat ?

Ukiup affaani siullermi AGF 27,8 mio. kr.-nik amigartooruteqarpoq. Taakkunanit 6,7 mio. kr.-t ingerlatsinermi amigartoorutaapput, kiisalu pigisanit nalikilliliissutaallutik 21,1 mio. kr.-t

AGF-imi ingerlatsinermi amigartoorneq naammaginangitsuuvoq, tamannali ilaatigut ingerlatseqatigiiffiup nioqqutissiaasa pingaarnersaasut, nipisat suaasa, nunarsuarmi niuffaffimmi akiinik pissuteqarpoq, taakku missingersuusionermit appasinnerusimmata, kiisalu nipisat suaasa ilaasa nioqqutigineqarnerat ukiup affaata aappaani nalinginnaasumik ukiup affaanut siullermut naleqqiullugu appariartarmat. Sulili ukioq tamakkerlugu ingerlatsinermi amigartooruteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Pigisat nalikillilerneqarnerat marlunnik pissuteqarpoq. AGF-imit akileraarutitigut pigisat 10,1 mio. kr.-t atorneqarsinnaanngillat, taakkua pisoqalereernerisigut sinneqartoortoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngimmat, kiisalu akileraarutitigut pigisat eqqortumik nalikillilerneqarnikuupput. Aammattaaq sanaartukkanik pigisanit 11 mio. kr.-nik nalillit nalikillilerneqarnikuupput, eqqortumik nalilerneqarnikkuummat pigisat taakku nalillit naatsorsuusiarineqartut nalinganut ernialersorsinnaanngimmata.

AGF-ip aaqqissugaanerani tunngaviatigut ilaatigut oqimaaqatigiissaarisoqannginneratigut sinneqartoortoqarnissaa ajornakusoorluinnartuuvoq. Namminersorerullutik Oqartussanit kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarnermi akiliutit appariartortinneqarneranni taamatut oqimaaqatigiinngissutsit ersarissigaluttuinnassapput. Ingerlatseqatigiiffilli ungasinngitsukkut periusissanik pilersaarusiorsimavoq, tassuunakkut ingerlatsinerup pitsaanerulernissaa anguniarneqarluni, ingerlatseqatigiiffimilu oqimaaqatigiinngissutsit tamakkua

annikillisarniarneqarlutik. Naliliinera tunngavigalugu taamatut periusissatut pilersaarutit ingerlatseqatigiiffiup pitsaanerusemik ingerlatsilernissaanut iluaqutaasussaassapput. Tunitsivinnik matusinissaq periusissatut pilersaarutini ilaanngilaq, taamaakkaluartorli taamaalioratarsinnaaneq pisa-riaqaleratarsinnaavoq.

Ukioq affakkaartumik naatsorsuutit quppernerisa arfernanni takuneqarsinnaavoq ingerlatseqatigiiffimmit pingaarnemit ingerlatseqatigiiffiup akiitsui 20 mio. kr.-t isumakkerinnissutaaniartut. Taamatut akiitsunik isumakkeerinnereernikkut ingerlatseqatigiiffimmi aningaasat nammineq pigisat piviusunngortinneqaqqissapput. Tamatumunnga tunngatillugu Naalakkersuisut iliu-seqaqqinniannigillat.

AGF-ip akiitsorujussuisa aamma ingerlatseqatigiiffimmi pitsaanngitsumik ineriartornerup kingunerisaanik KNI A/S amigartoorutissanut 35 mio. kr.-t immikkoortippai. Tamannali ima paasineqassanngilaq KNI A/S-ip AGF-imit pissarisani taamaatiinnarai, kisiannili KNI-mit naatsorsuutigineqarpoq aningaasat taakkua qaqugumulluunniit utertinneqarsinnaanngitsut, taamaattumillu inatsit tunngavigalugu annaasat maanna pisutut isigineqartariaqartut.

Tabeli 1: Ingerlatseqatigiiffissuup KNI-p 2006-imi ukioq affakaartumik naatsorsuutai

Pissutaasoq	Kingunerisai mio. kr.	Katillugit mio. kr.
Neqi A/S:		
Ingerlatsinerami amigartoorutit	-3,797	-3,797
AGF A/S:		
Ingerlatsinerami amigartoorutit	-6,722	
Akileraarutitigut pigisat nalikillilernerat	-10,083	
Sanaartukkanik pigisat nalikillilernerat	-11,000	-27,805
Assartuivik A/S:		
Ingerlatsinerami amigartoorutit	-9,217	-9,217
Ingerlatseqatigiiffik pingaarneq:		
Ingerlatsinerami sinneqartoorutit	4,300	4,300
ASS-imi aningaasat pigisat nalikillilernerat	-2,930	-2,930
AGF-imit akiitsorineqartut nalikillilernerat	-35,000	-35,000
Katillugit		-74,43

***Qanoq ilillutik Naalackersuisut qulakkeersinnaavaat nunaqarfinnut sul-
lissinerup ajorserianninnissaa, KNI A/S-ip ukiup affaani siullermi 75 mio. kr.-
nik amigartooruteqarnikuunerani ?***

Amigartooruteqarneq nunaqarfinnik pilersuineranut kinguneqarnissaa naat-
sorsuutigineqanngilaq - nioqqutissanik pilersuineq, nukissiuutinut pilersuineq,
assartuussineq imaluunniit ilaasunik angallassineq eqqarsaartigalugit.
Immikkoortut tamarmik kiffartuussinissamat isumaqatigiissuteqarnikkut
isumannaarneqarnikuupput, taamaattumillu amigartooruteqarnikkut KNI-p
kiffartuussinissamat isumaqatigiissutinik ingerlatsineranut sunnuteqarnissaa
naatsorsuutigineqarnani.

Uummannap pigisaali immikkut inissisimavoq, tamatumani Assartuiviup
qaatsiartaammik ajornartorsiuteqarnera pissutigalugu taassuminnga ilaasunik
angallassineq isumagineqarunnaarmat. Taarsiulluguli angallassinermut Air
Greenland kiffartuussinissamat isumaqatigiissuteqarfigineqarpoq.

AGF-ip Namminersorerullutik Oqartussanik nuna tamakkerlugu aalisakkerivinni
24-iusuni kiffartuussinissamat ingerlatsinerami aamma tunisinerami
isumaqatigiissuteqarfigineranut atatillugu, sanioqqunneqarsinnaagunangilaq
taakkua pillugit kiffartuussinerit allannngortinneqaratarsinnaanerat, inger-
latseqatigiiffiup ingerlatsinerata pitsannngortinneqarnissaanut kiisalu kiffar-
tuussinissamat isumaqatigiissuteqarnermi akiliutigisartakkat piffissaq unga-
sinnerusoq eqqarsaartigalugu annikillisinneqarsinnaanissaannut. Aalajanger-
simasumilli maannangaaq oqaaseqassalluni siusippallaarpoq, tamatumani
ingerlatseqatigiiffiup aamma Namminersorerullutik Oqartussat akornanni
isummersoqatigiittoqarmat. Oqaatigineqassaarli Namminersorerullutik
Oqartuussat aamma AGF-ip akornanni kiffartuussinissamat isumaqatigiissu-
teqarnikkut najukkami innuttaasut tunisisinnaanissaannut periarfissat isuman-
naarneqarnissaat siunertaammat. AGF-mi sulisoqarnermut atatillugu sulif-
fissaqartitsiniarnermut toqqaannartumik iliuuseqarnissaq siunertaanngilaq
siunertaasimananilu.

Pisortaanerup Sermitsiami oqaaseqaataanut tunngatillugu tamatumani allan-
ngueratarsinnaaneq pinngitsortinneqarsinnaagunangilaq. Kiffartuussinissamat
isumaqatigiissuteqarnermi sipaaruteqarnissamat pilersaaruteqarnermi ilaatigut
tunitsiviit amigartooruteqarfiusut ikililernerqarsinnaapput imaluunniit sulisut
ikilinerisigut aningaasartuutit ikililernerqarsinnaallutik. Nunaqarfinni

ataqatigiissaarinikkut ilaatigut nunaqarfinni suliassat ataatsimoortinneqarsinnaanerat aallaaviuvoq, tamatumuunakkut aningaasartuutit ikililerniarneqarlutik. Aningaasartuutinik sipaarniarnermi ilaatigut inuup ataatsip ingerlatseqatigiiffiup pingaernerup ataani ingerlatseqatigiiffiit arlallit ingerlataanik isumaginnittuusinnaanera tunngaviuvoq, taamaaliornermi ataatsimut isigalugu sulisoqarnissamut pisariaqartitsineq annikillisinniarneqarluni.

Inuiaqatigiinnit akiliutikinnerusussatut neriorsuummut atatillugu ukiumi tulluuttumi kiffartuussinissamut isumaqatigiissutigineqartunut akiliutit suli annikillineqarnissaat siunniunneqarpoq, takuuk tabeli 1. Oqaatigineqartut piffissami kiiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarfiusuni maanna atuuttuni kiffartuussinerup ajorseriarnissaa siunniunneqanngilaq.

Tabeli 2: Namminersornerullutik Oqartussanit KNI-mut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutinut akiliutigineqartut (mio. Kr.)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
<i>Pilersuisoq</i>	55,6	54,6	52,1	50,1	45,1	40,1
<i>AGF</i>	60,7	55,7	50,7	47	39	30
<i>Neqi</i>	1,8	1,5	1,5	1,1	0,5	0
<i>Assartuivik</i>	-	-	49,2	49,2	49,2	49,2
<i>Katillugit</i>	118,1	111,8	153,5	147,4	133,8	119,3
<i>Allat:</i>						
<i>Neqi-mut tunisinermi tapiissut</i>	6,25	6,6	6,55	6,9	6,9	5,9

Tamatumunnga apeqquteqarnermi Naalakkersuisut namminneq akissuteqaa-timinnut atatillugu KNI-mit akissummik pissarsiortoqarpoq, tassanngaanniillu ima akissuteqartoqarpoq:

"Suliffeqarfissuarmi KNI-mi 2006-mi ukiup affaani siullermi amigartooruteqarneq nunaqarfinni, isorliunerusuni aamma illoqarfinni kiffartuussinerup ajorseriarneranik kinguneqassanngilaq. Nunaqarfinnili ataqatigiissaarinerup timitalersorneqarnera ingerlaannassaaq, taamaalillutillu pisariillisaanerit aamma sipaarniarnerit kissaatigineqartut sukumiisumik nalilersorneqarlutik. Taamatut suli at aamma atorfiit assigiaat ataatsimoortinniarlugit – kiffartuussineq ajorseriartinnikkaluarlugu – periarfissariornermi suliniarnermut aningaasat nukiillu naammattut illuartinneqarput. Taamaakkaluartorli sumiiffinni ataasiakkaani atorfiit ilaasa taamaatinneqarsinnaanerat pisariaqalersinnaasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Taamatut nassuiaasiarluni aamma misissueqqissaarluni sulinerup inerneru 2006-ip

naalernerani naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, taamaasillunilu sunniutai 2007-imi ukiup affaani kingullermi aatsaat malunniuttussaallutik.”

KNI-p ukiup affaani siullermi annertuumik amigartoornera Naalackersuisut KNI-p aqutsisoqarneranut siulersuisoqarneranullu sunniuteqartinniarpaat ?

Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiini pisortat atorfinit-sinneqartarnerat siulersuisut suliassarivaat, Naalackersuisullu suliassarinagu. (Takuuk Aktieselskabit pillugit inatsit). Taamaallillutik Naalackersuisut KNI-mi imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffinni allani pisortat apeqquuserneqanngillat.

Pissutsit pileriartornerinut akisussaasut tassaapput ingerlatseqatigiiffimmi siulersuisut. 2006-imi apriliugaa immikkut ittumik ataatsimeersuarnermi ingerlatseqatigiiffimmi siulersuisut nutaat Naalackersuisunit toqqarneqarput, siulersuisullu taakkua ingerlatseqatigiiffimmi pitsaanerusumik angusaqarnissamut tatigineqarput. Naalackersuisut maannakkorpiaq siulersuisut taarsernissaannik pilersaaruteqanngillat, ingerlatsinermi amigartoorutiviusut aarlerinavinngimmata, **kiisalu siulersuisut maanna atuuttut taamaallaat annikitsuinnarmik amigartoorutinut akisussaasuummata.**

Naak siulersuisut tunngaviatigut ingerlatseqatigiiffiup ingerlanneqarneranut akisussaasuugaluartut, taamaattoq Naalackersuisut suliffeqarfissuup ingerlatsiviisa ineriartornerannut tunngasunik arajutsinaveersaarput. Atorfilitallu qanimut suleqatigineqarput, Namminersornerullutik Oqartussat KNI-llu akornanni ajornartorsiutit arlaqartut pillugit siumut isiginninniarnermi.

Naalackersuisut KNI-mi aaqqissuussinerit pillugit allanngortitsinissamut maannakuugallartoq pilersaaruteqanngillat. Aaqqissuussinikkut allannguinerit suulluunniit, soorlu nunaqarfinni ataqatigiissarinernut tunngasuni, piffissaqarlualuni ingerlanneqassapput, taamaattumillu iluaqutissat piviusunngornissaannut piffissamik atuinissaq naatsorsuutigisariaqassalluni.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Hans Enoksen